

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce
Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: X, státní příslušnost X
bytem X
zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2022, č. j. MV-57941-4/SO-2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 25. 2. 2022, č. j. OAM-06830-33/PP-2021. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítl žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť se účastník řízení dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když jím účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.

II.

Obsah žaloby a související vyjádření

2. Žalobce ve své žalobě uvádí, že pokládá rozhodnutí obou správních orgánů za nezákonné, neboť v jeho případě nejsou dány důvody dle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť se nedopustil obcházení zákona ve formě účelového prohlášení otcovství k nezletilé X. Konstatuje, že pojem „účelovost“ není sám o sobě termínem svědčícím o protiprávním jednání, neboť za protiprávní se považuje toliko účelové jednání vedené podvodnými záměry. Provedené dokazování nedoložilo, že se žalobce dopustil takového jednání, neboť z vyjádření jeho osoby a z vyjádření matky nezletilé vyplynulo, že důvody prohlášení jeho otcovství byly zcela pragmatické, neboť vedle toho, že byl partnerem její matky a chtěl tak vůči nezletilé vystupovat z pozice otce, tak chtěl tímto postupem upravit i svůj pobyt, což však samo o sobě není protiprávní, nýbrž pragmatické. Žalobce má za to, že je možné postupovat dle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců v situaci, kdy cizinec není biologickým otcem nezletilé a zároveň o ní nemá žádnou vědomost a fakticky se nijak nepodílí na její výchově či výživě, avšak v případě žalobce takovéto skutečnosti zjištěny nebyly, neboť s nezletilou tráví společný čas, učí se s ní, podílí se na její výchově i výživě a prokazuje tak dlouhodobý zájem o její osobu, který se zjevně odlišuje od účelově jednajícího cizince, který se odvolává toliko na formální vazbu. Žalobce nikdy netvrdil, že je biologickým otcem nezletilé X, ovšem na rozdíl od správního orgánu chápe institut otcovství jako širší množinu vztahů, která není tvořena toliko genetickým poutem. Ostatně není ničím neobvyklým, pokud muž adoptuje potomka své partnerky, a to s cílem vytvoření funkční rodiny, kdy takto činí s vidinou trvalého vztahu a nekalkuluje s následným rozchodem s partnerkou, který zapříčiní situaci, kdy vůči němu partnerka může uplatňovat práva a povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti, tj. např. povinnost hradit výživné. Z pochopitelných důvodů pak neobstojí argument nehrazení výživného z důvodu neexistence biologického vztahu, neboť z § 794 občanského zákoníku vyplývá, že smyslem osvojení je přijetí dítěte za vlastní bez ohledu na to, zdali je matrikový otec dítěte zároveň jeho biologickým otcem, čemuž se rovná i institut prohlášení otcovství, jehož obsahem nutně nemusí být deklarace biologického otce. Žalobce se tak se domnívá, že pokud matka samoživitelka vychovává dítě, u něhož není v rodném listě evidován otec, tak je poměrně šlechetné, pokud její nový partner projeví zájem o přijetí rodičovské zodpovědnosti, vědom si toho, že není biologickým otcem dítěte.
3. Žalobce dále konstatuje, že pokud žalobce s matkou nezletilé uvedli, že jednali na radu státem provozované Organizace na pomoc uprchlíkům, tak ani tato skutečnost nedokládá podvodné jednání, a to tím spíše, že ve prospěch žalobce svědčí výsledky pobytových kontrol i vyjádření sousedů, přičemž ačkoliv tyto důkazy hovoří ve prospěch žádosti, tak

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

se jimi správní orgán v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu nijak nezaobíral. Proces dokazování tak správní orgán zjednodušil toliko na konstatování důkazů a závěru o účelovém obcházení zákona, aniž by se zaobíral tím, jakým způsobem jednotlivé důkazy buďto podporují nebo vyvracejí tento závěr. Za této situace se měl správní orgán zaobírat splněním podmínek § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a případně žádost zamítnout dle § 87e odst. 1 písm. a) téhož zákona, avšak v žádném případě nikoliv dle § 87e odst. 1 písm. d) téhož zákona, neboť spisový materiál neobsahuje žádný důkaz prokazující účelovost prohlášeného otcovství, a naopak toto podezření bylo vyvráceno výpovědí žadatele a matky nezletilé. Žalobce tak měl být posuzován nikoliv jako zákon obcházející cizinec, nýbrž jako legitimní otec a v této souvislosti mělo být zkoumáno, nakolik je jeho zapojení do výchovy či výživy nezletilé relevantní. Žalobce se nemůže ubránit pocitu, že nalézací správní orgán v minulosti posuzoval jinou pobytovou žádost, ve které figurovala matka jeho dcery, kdy v rámci řízení o žádosti mělo být prezentované manželství označeno za účelové, což sice může být významným signifikátorem potřeby důkladného prošetření věci žalobce, avšak nemůže být důvodem pro zamítnutí žádosti, natož důkazem o obcházení zákona, neboť předmětná žádost, jakožto i osoba žalobce nemá nic společného s dřívějším jednáním matky nezletilé.

4. Žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě považuje žalobní argumentaci za účelovou se snahou navození představy o jeho nezištném a šlechetném jednání, které bylo vedeno dobrými úmysly, když „osvojením“ nezletilé občanky České republiky potenciálně nejen finančně vypomáhá svobodné matce vyplnit prázdnotu v životě nezletilé. Tak tomu však dle žalovaného není. Na celou situaci je třeba nahlížet v kontextu všech zjištěných okolností a posuzovat jeho jednání od okamžiku vstupu na území ČR až po podání předmětné žádosti o přechodný pobyt, resp. po okamžik vydání napadeného rozhodnutí. Z provedeného dokazování bylo zjištěno, že žalobce měl v období od 5. 8. 2019 do 3. 9. 2019 na základě jemu uděleného výjezdního příkazu opustit území České republiky, což neučinil, a to ani na základě uděleného výjezdního příkazu s počátkem platnosti od 3. 12. 2019. V době, kdy žalobce věděl o jemu stanovené povinnosti opustit území České republiky, se seznámil s matkou nezletilé a následně spolu hledali řešení, jak se žalobce může této povinnosti vyhnout. Z výsledku žalobce, ale i z výsledku matky nezletilé jednoznačně plyne úmysl žalobce řešit a vyřešit problém vyhoštění z území České republiky, a nikoliv šlechetné snahy o zajištění výchovy a výživy nezletilé, jak se snaží tvrdit v žalobě. Pro posouzení účelovosti jednání žalobce je rovněž podstatné časové hledisko vývoje jeho vztahu s matkou nezletilé. Z výsledku žalobce vyplynulo, že matku nezletilé od seznámení dne 6. 11. 2019 do dne souhlasného prohlášení rodičů 18. 12. 2019 znal cca měsíc. Podle výsledku matky nezletilé se možná znali měsíce dva, protože ona ve výsledku uvedla jako datum seznámení říjen 2019. Spolu se pak snažili, v rámci zachování jejich nové známosti, vymyslet, jak to udělat, aby žalobce mohl dále pobývat na území. Pro radu se dle svého tvrzení obrátili na Organizaci pro pomoc uprchlíkům, která jim na základě jimi sdělených informací poradila možné řešení, a to uvést žalobce do rodného listu nezletilé, která v této kolonce rodného listu měla prázdné místo. Důvodem, bohužel, nebylo zajistit stabilní rodinný život pro nezletilé dcery matky a ochrana zájmů dítěte. Péči o nezletilou zajišťuje zejména matka a babička, nikoliv žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

6. Dle žalovaného z počínání obou, tj. jak žalobce, tak i matky nezletilé, je patrná snaha o získání povolení k pobytu žalobce, bohužel způsobem obcházení zákona a takovému jednání není možné poskytnout právní ochranu. Správní orgány učinily na základě zjištěného stavu zcela logické úvahy, které mají oporu ve správním spise a své rozhodnutí řádně odůvodnily.
7. Žalovaný navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

Posouzení žaloby

8. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
9. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, protože žádná ze stran s takovým postupem nevyjádřila nesouhlas.
10. Žaloba není důvodná.
11. Podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců *Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*
12. Vzhledem k tomu, že žalobce opakuje v zásadě tytéž námitky, na které již velmi podrobně reagoval žalovaný správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí, nevidí soud důvod, proč by měl ve stejné (či dokonce větší) míře detailu opakovat, co již bylo řečeno, a protože se s argumentací žalovaného ztotožňuje, na obsah napadeného rozhodnutí odkazuje.
13. Z hlediska posouzení účelovosti prohlášení otcovství k nezletilé X považuje soud za klíčové tři momenty.
14. Za prvé, součástí správního spisu je zápis o určení otcovství k narozenému dítěti souhlasným prohlášením rodičů, který žalobce a paní X sepsali dne 18. 12. 2019 před matričním úřadem v Praze 18. Dále je z obsahu správního spisu patrné, že žalobce měl v období od 5. 8. 2019 do 3. 9. 2019 na základě jemu uděleného výjezdního příkazu opustit území České republiky, což neučinil. Neučinil tak ani na základě dalšího uděleného výjezdního příkazu s počátkem platnosti od 3. 12. 2019. K souhlasnému prohlášení otcovství tak došlo v době, kdy měl žalobce na území České republiky závažné pobytové problémy a měl uloženu povinnost území České republiky opustit.
15. Za druhé, nelze přehlédnout, že k souhlasnému prohlášení otcovství došlo po velmi krátké známosti žalobce a jeho partnerky. Dle výpovědi žalobce před správním orgánem se tak stalo po cca 6 týdnech, dle výpovědi jeho partnerky cca po 2 měsících. Činit souhlasné prohlášení otcovství po tak krátké známosti partnerů i podle soudu (ve shodě s žalovaným) nasvědčuje účelovosti jednání žalobce při určování otcovství k nezletilé X.
16. Konečně za třetí, účelovost počínání žalobce a jeho partnerky doznala ve výpovědi před správním orgánem sama partnerka: „...řešili jsme to přes organizaci pro uprchlíky – tam nám

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

řekli, že by bylo řešení ho nechat zapsat do rodného listu, když není biologický otec uveden...“ ... „...vyřešit, aby tu X zůstal...“.

17. Shodně jako žalovaný má soud za to, že z uvedeného vyplývá, že jednáním žalobce došlo k obcházení zákona o pobytu cizinců účelovým prohlášením o určení otcovství k nezletilé občance České republiky a že takovému jednání nelze poskytnout právní ochranu.
18. K poukazu žalobce na to, že žalovaný akceptuje jen biologické rodičovství, soud konstatuje, že z obsahu napadeného rozhodnutí nic takového nevyplývá. Žalobcovy úvahy o šlechetnosti a pragmatičnosti jeho jednání pak nemají relevanci. Relevanci mají toliko skutečnosti potvrzující anebo vyvracející naplnění skutkové podstaty § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.
19. Pokud jde o namítané nedostatky v dokazování a vadné hodnocení důkazů, nemůže soud žalobci přisvědčit, a to zvláště za situace, kdy sama žalobcova partnerka ve výpovědi před správním orgánem potvrdila účelovost postupu při určování otcovství. Shora popsané tři důvody, které vedou k závěru o účelovosti jednání žalobce, zcela naplňují potřebu zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Jakékoli další dokazování by bylo neúčelné.
20. Poukazuje-li žalobce na výsledky pobytových kontrol a vyjádření sousedů, které mají podporovat důvodnost pobytové žádosti, pak žalobce opomíjí, že pro naplnění skutkové podstaty § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je z časového hlediska rozhodující, kdy k obcházení zákona došlo (zde 18. 12. 2019), nikoli skutečnosti, které nastaly až o rok a půl později.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O žalobě soud rozhodl podle § 56 odst. 1 část věty za středníkem s. ř. s. přednostně. Závažný důvod pro přednostní projednání věci spatřuje v tom, že ve hře je rodinná situace žalobce.
23. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. srpna 2022

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

z důvodu nepřítomnosti předsedy senátu
podepsal písemné vyhotovení rozhodnutí v souladu
s § 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s. člen senátu Vadim Hlavatý

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.